

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره ۹۰۰-۵

تاریخ ۱۱/۱۱/۶۰

شورای نگهبان

۱۱۶۰/۹/۶۰
۲۹۹۵

بعضی

شورای محترم نگهبان

طرح قانونی فعالیت احزاب ، جمعیتها و انجمنهای
سیاسی و صنفی و انجمنهای اسلامی یا اقلیتهای دینی
شناخته شده که در جلسه روز پنجشنبه هجدهم تیرماه ۱۳۶۰
مجلس شورای اسلامی بتصویب رسیده است در اجرای اصل
نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای
محترم ارسال میگردد . ع

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

۱۱/۱۱/۶۰
اکبر هاشمی

انجمن نگهبان

طرح قانونی فعالیت احزاب ، جمعیت ها و انجمن های سیاسی
وصنفی وانجمنهای اسلامی یا اقلیتهای دینی شناخته شده
فصل اول - تعاریف

ماده ۱- حزب ، جمعیت ، انجمن ، سازمان سیاسی وامثال آنها تشکیلاتی است که دارای مرامنامه و اساسنامه بوده و توسط یک گروه اشخاص حقیقی معتقد به آرمانها و مشی سیاسی معین تاسیس شده واهداف ، برنامهها و رفتار آن به صورتی باصول اداره کشور و خط مشی کلی نظام جمهوری اسلامی ایران مربوط باشد .

ماده ۲- انجمن ، جمعیت ، اتحادیه صنفی وامثال آن تشکیلاتی است که بوسیله دارندگان کسب یا پیشه یا حرفه و تجارت معین تشکیل شده واهداف ، برنامه ها و رفتار آن بگونه ای درجهت منافع خاص مربوط به آن صنف باشد .

ماده ۳- انجمن اسلامی هرواحدا دارای ، آموزشی ، صنفی ، صنعتی ویا کشاورزی تشکیلاتی است مرکب از اعضای داوطلب همان واحد که هدف آن شناختن و شناساندن اسلام ، امر به معروف ونهی از منکر و تبلیغ وگسترش انقلاب اسلامی باشد .

ماده ۴- انجمن اقلیتهای دینی موضوع اصل ۱۳ قانون اساسی تشکیلاتی است مرکب از اعضای داوطلب همان اقلیت دینی که هدف آن حل مشکلات و بررسی مسائل دینی ، فرهنگی ، اجتماعی ورفاهی ویژه آن اقلیت باشد .

ماده ۵- منظور از کلیه گروههای مذکور درمواد بعدی این قانون " احزاب ، جمعیتها ، انجمنهای سیاسی وصنفی وانجمنهای اسلامی یا اقلیتهای دینی شناخته شده " موضوع اصل ۲۶ قانون اساسی می باشد .

فصل دوم - حقوق گروهها

ماده ۶- فعالیت گروهها آزاد است مشروط براینکه مرتکب تخلفات مندرج در بندهای ماده (۱۶) این قانون نگردند .

تبصره ۱- کلیه گروهها موظفند مرامنامه ، اساسنامه ، هویت هیات رهبری خود و تغییرات بعدی آنها را با اطلاع وزارت کشور برسانند .

تبصره ۲- تشکیل اجتماعات و راهپیمائی طبق اصل ۲۷ قانون اساسی آزاد است ولی برگزاری آن در پارکها ، میادین و معابر عمومی منوط به کسب مجوز از وزارت کشور است .

ماده ۷- کلیه اعضای ساواک منحل ، فراماسونها ، کسانیکه در فاصله ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ به وزارت رسیده و یا به عضویت مجلس سنا یا شورای ملی

مجلس

درآمده اند، گردانندگان رژیم سابق و حزب رستاخیز و کسانی که بموجب احکام دادگاهها طبق موازین اسلامی از حقوق اجتماعی محروم شده و یامی شوند از حق تاسیس جمعیت و حزب سیاسی و یا شرکت در هیات رهبری آن محرومند.

ماده ۸- به وزارت کشور اختیار داده میشود با رعایت این قانون نسبت به ثبت گروهها و صدور پروانه برای آنها اقدام نماید.

ماده ۹- پرونده مربوط به تقاضای صدور پروانه که طبق آئین نامه اجرائی این قانون تنظیم می شود حداکثر ظرف یکماه وسیله وزارت کشور به کمیسیون ماده (۱۰) این قانون احاله و پس از تصویب کمیسیون ظرف ۱۰ روز پروانه گروهها با امضاء وزیر کشور صادر خواهد شد.

ماده ۱۰- به منظور صدور پروانه جهت متقاضیان و نظارت بر فعالیت گروهها و انجام وظایف مصرحه در این قانون کمیسیونی بشرح زیر در وزارت کشور تشکیل میگردد.

۱- نماینده دادستان کل کشور

۲- نماینده شورای عالی قضائی

۳- نماینده وزارت کشور

۴- دو نماینده با انتخاب مجلس شورای اسلامی از بین داوطلبانی که از داخل مجلس و یا خارج آن به معرفی یکی از نمایندگان حداکثر

تایک هفته قبل از انتخابات کتبا به کمیسیون داخلی معرفی شده باشند، تاریخ انتخابات حداقل ۱۵ روز قبل توسط رئیس مجلس در جلسه علنی اعلام خواهد شد.

تبصره ۱- نمایندگان مذکور باید ظرف یکماه از تاریخ تصویب این قانون انتخاب و به وزارت کشور معرفی شوند و وزیر کشور حداکثر تا ده روز پس از آن موظف به تشکیل اولین جلسه کمیسیون می باشد.

تبصره ۲- نمایندگان فوق الذکر برای مدت دو سال انتخاب می شوند.

تبصره ۳- کمیسیون می تواند از نمایندگان سایر سازمانها و افراد صاحب نظر جهت مشاوره دعوت بعمل آورد. جلسات کمیسیون با حضور ^۲ اعضا رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت مطلق مجموع اعضا کمیسیون معتبر خواهد بود.

تبصره ۴- هزینه کمیسیون از محل اعتبارات وزارت کشور (برنامه امور سیاسی و اجتماعی) تامین میگردد.

ماده ۱۱- اساسنامه و مرامنامه گروهها پس از صدور پروانه باید به هزینه موسسین در روزنامه رسمی چاپ و منتشر گردد.

ماده ۱۲- کمیسیون مذکور در ماده (۱۰) موظف است به پرونده های رسیده به نوبت رسیدگی نماید و در صورتیکه پس از رسیدن نوبت ظرف سه ماه بدون ارائه دلیل اعلام نظر ننماید وزارت کشور موظف است پروانه درخواست شده را صادر کند.

- ماده ۱۳- مرجع رسیدگی به شکایات گروهها از کمیسیون موضوع ماده (۱۰) محاکم دادگستری با رعایت اصل ۱۶۸ قانون اساسی می باشد و رای صادره قطعی است .
- ماده ۱۴- گروههای متقاضی پروانه باید در اساسنامه و مرامنامه خود صراحتاً التزام خود را نسبت به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بیان کنند .
- ماده ۱۵- هرگونه تغییر در هیات رهبری ، مرامنامه و اساسنامه گروهها باید به کمیسیون موضوع ماده (۱۰) اعلام و توسط آن مورد رسیدگی قرار گیرد .
- تبصره ۱- چنانچه تغییرات اعلام شده موضوع ماده (۱۵) موجب مغایرت اساسنامه و یا مرامنامه گروه با ماده (۱۴) بشود یا بعضی از اعضای هیات رهبری مشمول ماده (۷) گردد کمیسیون ماده (۱۰) پروانه گروه را توقیف خواهد نمود .
- تبصره ۲- ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ توقیف و یا اعلان آن در یکی از روزنامههای کثیرالانتشار ، گروهی که پروانه او توقیف شده است می تواند به دادگاه شکایت کند .
- دادگاه ظرف سه ماه رسیدگی نموده رای قطعی صادر خواهد نمود .
- ماده ۱۶- گروههای موضوع این قانون باید در نشریات ، اجتماعات و فعالیتهای دیگر خود از ارتکاب موارد زیر خودداری کنند .
- الف - ارتکاب افعالی که بنقض استقلال کشور منجر شود .
- ب - هر نوع ارتباط ، مبادله اطلاعات ، تبانی و مواضع با سفارتخانهها ، نمایندگیها ، ارگانهای دولتی و احزاب کشورهای خارجی در هر سطح و به هر صورت که به آزادی ، استقلال ، وحدت ملی و مصالح جمهوری اسلامی ایران مضر باشد .
- ج - دریافت هرگونه کمک مالی و تدارکاتی از بیگانگان .
- د - نقض آزادیهای مشروع دیگران .
- ه - ایراد تهمت ، افتراء و شایعه پراکنی .
- و - نقض وحدت ملی و ارتکاب اعمالی چون ریزی برای تجزیه کشور .
- ز - تلاش برای ایجاد و تشدید اختلاف میان صفوف ملت با استفاده از زمینه های متنوع فرهنگی و مذهبی و نژادی موجود در جامعه ایران .
- ح - نقض موازین اسلامی و اساس جمهوری اسلامی .
- ط - تبلیغات ضد اسلامی و پخش کتب و نشریات مضله .
- ی - اختفاء و نگهداری و حمل اسلحه و مهمات غیرمجاز .
- ماده ۱۷- در صورتیکه فعالیت تشکیلاتی یک گروه منشاء تخلفات مذکور در ماده ۱۶ باشد کمیسیون می تواند بر حسب مورد بتفصیل زیر عمل نماید .
- ۱- تذکر کتبی ۲- اخطار ۳- توقیف پروانه ۴- تقاضای انحلال از دادگاه
- ماده ۱۸- بودجه گروهها باید از طرق مشروع و قانونی تامین و به شکل مشروع و قانونی

صرف گردد.

تبصره - درآمدهزینه گروههای پروانه دار باید در دفاتر قانونی ثبت شود و در پایان سال مالی برای بررسی در اختیار کمیسیون ماده (۱۰) قرار گیرد.
ماده ۱۹ - شورای عالی قضائی موظف است ظرف یکماه از تاریخ تصویب این قانون لایحه تشکیل هیات منصفه محاکم دادگستری موضوع اصل ۱۶۸ قانون اساسی را تهیه و بارعایت اصل ۷۴ قانون اساسی تقدیم مجلس نماید.
لایحه فوق مشتمل بر نوزده ماده و نه تبصره در جلسه روز پنجشنبه هجدهم تیرماه یکهزار و سیصد و شصت مجلس شورای اسلامی بتصویب رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر ماضی
۱۳۵۷/۱۱/۱۰